

[Iver Poulsen.]

og fremmest drejer sig om den materielle tryghed, som kan sikres med penge. Men dog ikke den tryghed, der hviler på tillid til vor styreform, demokratiet, er mindst lige så værdifuld? Men denne tillid har lidt og lider stor skade, så længe så mange punkter i besættelsestidens historie er mørklagt for befolkningen.

En lang række dagblade med yderst forskelligt politisk tilhørsforhold lige fra radikalisme til konservatisme — og ikke mindst politisk uafhængige dagblade — har givet udtryk for den samme opfattelse som vi i vort forslag, nemlig at befolkningen må have krav på en uvildig og tilbundsgående undersøgelse, som kan bringe den klarhed, behagelig eller ubehagelig, men dog klarhed, der nogenlunde kan sikre imod sådanne fremtidige rystelser, som befolkningen har fået i Hjælpsagens kølvand. Og der er for mig slet ingen tvivl om, at befolkningen oprigtigt ønsker at få denne klarhed, som slet ikke er tilvejebragt gennem de hidtidige undersøgelser. Tværtimod står menigmand ofte ganske uforstående over for, at den mand, oberst Schjødt-Eriksen, mod hvem der var rettet så alvorlige beskyldninger, og om hvem det ærede medlem hr. Frode Jakobsen offentligt har udtalt, at han burde gå — altså forsvinde ud af vort lands forsvar — slet ikke er blevet afhørt under den foretagne undersøgelse.

Nej, det er desværre rigtigt, tror jeg, hvad bl. a. venstrebladet Bornholms Tidende skriver, at de hidtidig foretagne undersøgelser kun sætter et foreløbigt punktum. For allerede nu oplever vi, at general Vagn Bennike beskylder oberst Feddersen og tidligere nedkastningschef Jens Toldstrup for at tale usandt. Men, siger generalen, det er en anden historie, som kan komme frem, når mine papirer bliver offentliggjort. Men hvordan og hvornår bliver general Vagn Bennikes papirer offentliggjort? Kommer de f. eks. som erindringer om et par år, ja, så står vi til den tid nøjagtigt, hvor vi står i dag, med nye beskyldninger, som kræver fornyede undersøgelser, hvilket vil sige, at vi, hvis vi viger tilbage for en tilbundsgående undersøgelse nu, opretholder en uro og en usikkerhed, som hverken befolkningen, modstandsbevægelsen, forsvaret eller de politikere, som senere

bliver tvunget til at beskæftige sig med disse forhold, kan være tjent med. Og når dertil kommer, at general Højland Christensen nu hævder, at det var den lille generalstab, der var illoyal, må den af os foreslåede undersøgelse af forholdene mellem den lille generalstab og modstandsbevægelsen være i alles interesse og derfor stærkt påkrævet.

Fra anden side er der tidligere yttet ønske om en undersøgelse af forholdet mellem den lille generalstab og modstandsbevægelsen. Men da mangt og meget tyder på en intim og virkningsfuld forbindelse mellem den lille generalstab og politikerne, kan en undersøgelse af disse forhold ikke blive tilbundsgående, medmindre også politikernes forhold kommer ind i undersøgelserne.

Om disse forhold skrev dagbladet Information under auditørundersøgelsen — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —

„På sagens nuværende stadium må der, på ny, mindes om, at erindringen om det gode og tillidsfulde samarbejde, som fandt sted mellem Schjødt-Eriksen og en kreds af politikere, ikke fortsat kan være skjold for Schjødt-Eriksen . . .“. Og videre: „De tråde, som forbandt Christiansborg med den lille stab i besættelsestiden, kan ikke længere tjene som sikkerhedsnet under Schjødt-Eriksen, og er han kun den udpegede synde-buk, bør sandheden frem, også fordi der ikke bør ske *ham* uret.“

Offentligheden spørger med rette, hvad det er for et tillidsfuldt samarbejde, der her tales om, og hvilke tråde det var, der forbandt Christiansborg med den lille stab. Og er der virkelig tale om — som antydnet i det lige nævnte citat fra dagbladet Information — at en enkelt mand kan være udpeget som synde-buk for andre? Hvis ikke tilliden til vort folkestyre skal lide ubodelig skade, må der skaffes klarhed om disse forhold.

Også fra den ungdom, der står som arvtager af vort demokrati, er der gang på gang rejst ønske om klarhed over besættelsestidens dunkle forhold. Det er simpelt hen livsnødvendigt for ungdommen, der skal videreføre vort folkestyre, at den har tillid til vor styreform, og det kan den ikke få